Tarkastusvaliokunta

Tiistai 8.6.2021 klo 12.30—13.40

Läsnä
puheenjohtaja Outi Alanko-Kahiluoto vihr
varapuheenjohtaja Merja Mäkisalo-Ropponen sd
jäsen Katja Hänninen vas
jäsen Pauli Kiuru kok
jäsen Esko Kiviranta kesk (4 osittain, 5, 6, 7, 8, 9, 10)
jäsen Veijo Niemi ps
jäsen Päivi Räsänen kd
jäsen Sebastian Tynkkynen ps (4 osittain, 5, 6, 7, 8, 9, 10)
jäsen Pia Viitanen sd (4 osittain, 5, 6, 7, 8, 9, 10)
varajäsen Kimmo Kiljunen sd
varajäsen Ruut Sjöblom kok (4 osittain, 5, 6, 7, 8, 9, 10)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Nora Grönholm
valiokuntaneuvos Heidi Silvennoinen
tarkastusneuvos Arto Mäkelä

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 7 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Todettiin, että kokous ei ollut päätösvaltainen.

3. Valiokuntapaikkojen järjestely

Merkittiin, että ed. Antti Kurvisen tultua valituksi valtioneuvoston jäseneksi hänen varajäsenyytensä tarkastusvaliokunnassa on päättynyt.

Merkittiin, että eduskunta valitsi 4.6.2021 tarkastusvaliokunnan varajäseneksi ed. Arto Pirttilahden.

4. Valtiontalouden tarkastusviraston taloudenhoito
Valiokunnan oma asia O 4/2021 vp
Valiokunnan lausunto PeVL 23/2021 vp

Asiantuntijalausunto O 4/2021 vp TrV 08.06.2021 eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola, Eduskunnan kanslia Asiantuntijalausunto A 4

Perustuslakivaliokunnan lausunto PeVL 23/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunnassa olivat kuultavina:
- eduskunnan puhemies Anu Vehviläinen
- eduskunnan pääsihteeri Maija-Leena Paavola, Eduskunnan kanslia, liite
- eduskunnan apulaispääsihteeri Timo Tuovinen, Eduskunnan kanslia

Merkittiin, että kokous tuli päätösvaltaiseksi.

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun loppuun.

5. Hallituksen vuosikertomus 2020

Kertomus K 3/2021 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 14/2021 vp

Hyväksyttiin epävirallisessa etäkokouksessa 2.6.2021 suoritetut toimet:

Ympäristövaliokunnan lausunto YmVL 14/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Käytiin läpi tarkastusvaliokunnan voimassa olevat kannanotot ja käytiin alustavaa keskustelua jatkokäsittelyyn otettavista asioista. Aloitettiin keskustelu mietintöön otettavista muista aiheista.

6. Valtiontalouden tarkastusviraston erilliskertomus eduskunnalle: Finanssipolitiikan valvonnan raportti 2020

Kertomus K 21/2020 vp

Hyväksyttiin epävirallisessa etäkokouksessa 1.6.2021 suoritetut toimet:

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

7. Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet

Valiokunnan oma asia O 48/2019 vp
Valiokunnan lausunto YmVL 3/2021 vp
Valiokunnan lausunto TyVL 3/2021 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 4/2021 vp
Valiokunnan lausunto PuVL 1/2021 vp
Valiokunnan lausunto SuVL 1/2021 vp
Valiokunnan lausunto LaVL 3/2021 vp

Valiokunnan lausunto UaVL 1/2021 vp
Valiokunnan lausunto SiVL 4/2021 vp
Valiokunnan lausunto StVL 9/2021 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 13/2021 vp
Valiokunnan lausunto VaVL 3/2021 vp
Valiokunnan lausunto HaVL 18/2021 vp

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 4/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunto StVL 9/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 13/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Valtiovarainvaliokunnan lausunto VaVL 3/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Hallintovaliokunnan lausunto HaVL 18/2021 vp on saapunut valiokuntaan.

Merkittiin saapuneeksi tiedusteluvalvontavaliokunnan ilmoitus: ei toimenpiteitä.

Valiokunta merkitsi saapuneeksi tulevaisuusvaliokunnan kannanoton: Tulevaisuusvaliokunta kuuli asiantuntijoita tarkastusvaliokunnan omasta asiasta O 48/2019 vp Säädösehdotusten vaikutusarviointien toteutuminen - nykytila ja kehittämistarpeet. Asiantuntijoina kuultiin selvityksen tehneitä Itä-Suomen yliopiston tutkijoita sekä oikeusministeriötä ja lainsäädännön arviointineuvostoa, joita selvityksen toimenpidesuositukset koskevat. Kuulemisten perusteella tulevaisuusvaliokunta toteaa kannanottonaan, että tutkimukseen perustuvan lainsäädäntötyön, lainsäädännön arviointityön ja politiikkajohdonmukaisuuden jatkuva kehittäminen on tärkeää.Tulevaisuusvaliokunta kannattaa arviointineuvoston näkemystä, jonka mukaan arviointia on tehtävä sekä etukäteen että jälkikäteen ja arvioinnin tulokset on myös aidosti huomioitava lainvalmistelussa. Lakeja ja erityisesti suurempia lakikokonaisuuksia valmisteltaessa on tehtävä keskeiset etukäteis- ja jälkikäteisarvioinnit. Valiokunnan kuulemisissa kehitystarpeina esille nousivat erityisesti lapsivaikutusten arviointi ja yritysvaikutusten arviointi. Yritysvaikutusten arvioinnissa voidaan hyödyntää entistä laajemmin ja systemaattisemmin esimerkiksi TEM:n yritysvaikutusten arviointimallia. Varsinkin isoissa hankkeissa, kuten esimerkiksi sote-hankkeissa, on tulevaisuusvaliokunnan mielestä syytä hyödyntää myös komiteatyöskentelyn kaltaista laajempaa valmistelua ja ylihallituskautista arviointia. Tulevaisuusvaliokunta kannattaa myös ilmiöpohjaisen arvioinnin kehittämistä ja kokeilemista. Se auttaisi luomaan varsinkin suurten hankkeiden vaikutusarvioinnissa joka tapauksessa tarvittavaa kattavaa ja poikkihallinnollista yhteistyötä ministeriöiden, tutkimusyhteisön, kansalaisyhteiskunnan ja muiden sidosryhmien välillä. Tulevaisuusvaliokunnan teettämässä ennakointiraporttien arvioinnissa (TuVJ 6/ 2020) sekä myös valtioneuvoston selvityksessä Komission strategisesta ennakointiraportista (E 130/ 2020 vp) todetaan tarve hyödyntää ennakointi- ja tutkimustietoa strategisessa päätöksenteossa, niin sen valmistelussa kuin vaikutusarvioinnissakin. Suomessa ja maailmalla tuotetaan laadukasta ennakointitietoa, josta ei kuitenkaan ole hyötyä, mikäli sitä ei käytetä päätöksenteon tukena. Tulevaisuusvaliokunta ehdottaa kehitettäväksi erityistä tulevaisuusarviointia, jolla voidaan arvioida ennakointitiedon hyödyntämistä lainsäädännön

valmistelutyössä. Lausunnoissaan Digitaalinen Eurooppa -ohjelmasta (TuVL 7/2018 vp - 69/2018 vp) ja EU komission Tekoäly Euroopassa -tiedonannosta (TuVL 7/2018 vp - U 69/2018 vp), tulevaisuusvaliokunta on edellyttänyt myös eettistä arviointia EU:n teknologiaan liittyvissä hankkeissa ja ohjelmissa. Tähän liittyen eduskunnalla on tulevaisuusmietinnössä (TuVM 1/2018 vp - VNS 5/2018 vp) myös ponsi teknologian eettisestä arvioinnista: Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto ”10. kehittää teknologian eettistä arviointia ja teknologian yhteiskunnallisten vaikutusten arviointia verkostomaisesti esimerkiksi osana kansallista ennakointiverkostoa ja sen strategisia ennakointikeskittymiä.” Tulevaisuusvaliokunnan näkemyksen mukaan varsinkin uuteen teknologiaan liittyvä lainsäädäntö edellyttää myös eettistä arviointia.

8. Valiokunnalle saapuneet e-julkaisut

Merkittiin tiedoksi Valtiontalouden tarkastusviraston:

- tuloksellisuustarkastuskertomus 12/2020 Liikenneverkon elinkaaren hallinta

- tuloksellisuustarkastuskertomus 13/2020: Osakeyhtiö valtionhallinnon toimintojen organisointimuotona

- tarkastuskertomus 14/2020 Valtion rakennusomaisuuden elinkaaren hallinta

- tarkastuskertomus 1/2021 Olympiastadionin perusparannus

- tuloksellisuustarkastuskertomus 3/2021 Tulorekisterin käyttöönotto ja vaikutukset

- laillisuustarkastuskertomus 4/2021 Kilpailulain toimeenpano

- tarkastuskertomus 5/2021 Tulevaisuuden työvoima 2030 – - --Tulevaisuuden osaamistarpeiden huomioiminen perusopetuksen ohjausjärjestelmässä

- tarkastuskertomus 6/2021 Suomen kansainvälinen ilmastorahoitus - Ohjaus ja tuloksellisuus

- tarkastuskertomus 7/2021 Potilas- ja asiakasturvallisuuden ohjaus ja seuranta

9. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

10. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on epävirallinen etäkokous keskiviikkona 9.6.2021 klo 11.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Nora Grönholm